

Művészet és ifjúság

(Folytatás az 1. oldalról.)

morral karikírozták iskolarendszerünk gyenge pontjait, s adtak pillanatképet diákéletük mindennapjainak apró örömeiről és bosszúságairól.

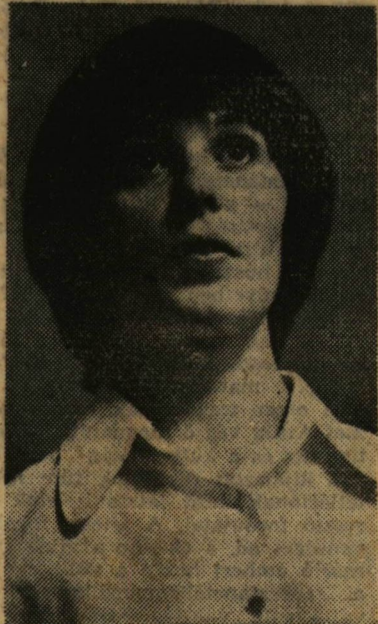
Az irodalmi színpadok előadásait a Népművelési Intézet minősítette, arany-, ezüst- és bronz fokozatokban. Bronz fokozatot kapott a JGYTF színpada a Létra című előadásáért és a Ceres színpad. Ezüst fokozatot a következő előadások érdemelték ki: a kecskeméti GAMF színjátszó csoportja a Komádiási című előadásával, az esztergomi Tanítóképző Főiskola Solva színjátszó csoportja Náthán és Thibald című produkciójával, a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Periszkóp pantomim stúdiója Etüd az ember körül című előadásával és a DOTE irodalmi színpada Csillagra várt égek alatt című műsorával.

A szegedi *Medicus Színpad* nem kért minősítést, ugyanakkor néhány nappal később a békéscsabai fesztiválon bemutatták a Földbe nemült száj című Sceanovic-átdolgozásukat, s erre a produkciójukra arany fokozatot kaptak. Szegeden a *Biedermann és a gyűjtögetők*-ak adták elő. Miként a szakmai értékelésben a zsüri kifogásolta: a *Medicus Színpad* elkövette azt a hibát, hogy Max Frisch-t „jelölte meg” szerzőül. Az előadás valóban Frisch ötletén alapult, de az eredeti darab erősen átdolgozott formájában jött létre. Az „Akácos út...” éneklésétől kezdve az asztalon heverő Népszabadságon át a bejátszott hírmontázs az előadás tele volt aktuális, 1980-as utalásokkal; ezek jelenlétét a zsüri nem tartotta szerencsésnek. Ha az eredeti darabból indulunk ki, kétségtelenül jogosan, hiszen az nem bírja el ezeket az elemeket, csakhogy — s itt újra és hangsúlyozottan meg kell jegyeznünk — a *Medicus Színpad* nem Max Frisch darabot játszott. Valami mást. És ebben a másban az „Akácos út” (például) azért nem idegen elem, mert egy „időtlenített” emberi szituációban hangzik fel a dal. Az aktuális utalások — paradox módon — éppen azért valának az előadás szerves elemeivé, mert ebbe az „időtlenített”, szituatív környezetbe kerülnek. (Vagyis: mindaddig van funkciójuk, amíg egy adott emberi magatartást jeleznek.) S a *Medicus Színpad* produkciójának éppen ez az érdeme: adekvát módon jelenít meg, bizonyos magatartás- és viszonyulásformákat.

Vers és prózamondók, mai dalosok

Dr. Máté Lajos, a már említett záróértékelésben felhívta a figyelmet arra, hogy a vers- és prózamondók vetélkedőjén sok probléma adódott. Legnagyobb gond a versválasztás szegényesége volt, a három nap alatt mindössze két klasszikus és egy ma élő magyar költő versei kerültek a szabadon választott, s legalább olyannyira szabadon

előadott versek közé. Megint csak hangsúlyozni kívánjuk: amíg a versmondó nem érti a szöveget, amit mond, tolmácsolása aligha sikerülhet. Közös örömrőlre szolgálhat, hogy a szegediek szépen szerepeltek. Szabó Izabella (versmondás) és Török Mária (prózamondás)

Palágyi Márta

második díjat nyertek, Palágyi Márta (próza) pedig harmadikat.

Az Ifjúsági Ház volt a helyszíne a mai dalosok találkozásának. Az itt bemutatkozó fiatalok megzenésített verseket illetve saját szövegeikre komponált dalokat adtak elő. A magas színvonalú versenyben elhangzott produkciókról elmondhatjuk: igazán mai dalok, s nagyon népszerűek fiataljaink körében. A dalok szövege ifjúságunk egészséges társadalomkritikát érzékéről és kitűnő humorérzékéről tanúskodnak. Hangszertudásuk, hangszerelessük, előadói teljesítményük minden dicsőretet megérdemel. A fesztivál legrangosabb és legsikeresebb eseménye volt a mai dalosaink versengése.

Az egyéni dalosok versenyében Takács Judit (Ho Si Minh Tanárképző Főiskola) ezüst fokozatot kapott, Reshovszky György (Bessenyei Tanárképző Főiskola) pedig arany fokozatot. Az együttesek versenyét hűen jellemzi, hogy a zsüri négy első díjat is kiadott: a *Country* együttesnek (JATE), a *Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Szivárvány* együttesének, az *Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola Boróka* együttesének és a *Bessenyei Tanárképző Főiskola Reshowy* együttesének.

A néző véleménye

Mi ennyit kívántunk elmondani az Egyetemi és Főiskolai Kulturális Napok eseményeiről. További részletezés helyett átadjuk a szót az olvasónak és közöljük *Upor* László írását:

„Három napig tartott az amatőr színjátszók és irodalmi színpadok bemutatója. Temérdek produkciót láthattunk ezalatt, ezek

közt csak néhány nézhető, s kiválót egyet sem.

Nemigen akadt eredetiségre törekvő, újító, vagy a kereteket bővíteni akaró előadás. Többnyire a profiktól átvett sablonok, vagy az amatőrök közt közhellyé vált megoldások még csak át sem rendezett halmazait láttuk egy-egy előadásban.

A nézőt soha nem érte meglepetés. Egyik csoport sem akart igazán mehökkenteni, igazán ráébredteni valamire, igazán megmegevevettetni, igazán megfricskázni az orromat, de még a szék sem húzták ki alólam, s a fejemre se borítottak egy pohár vizet. Általában: folyt a langyos játék a vélt lehetőségek keretein belül. Holott: az amatőrnek épp e lehetőségek határait kellene tágitania (lásd még avantgarde). Véleményem szerint ennek okai a következők: Először: Miért játszószék az amatőr? 1. Saját öröme. 2. A közönségnek. Ehelyett: Három napig kevés kivétellel versenyprogramokat láttunk. Tehát: a csoportok a zsűrinek játszottak. Másodsor: A csoportok vezetője majd minden esetben „külső” személy (tanár, oktató, csoportvezető), aki más korosztályból való, más problémákkal küzd. Így természetes, hogy a játszóknak többnyire — mivel nem önmagukról fakadó, őket kevésbé figyelembe vevő „műsört” adnak elő, idegenül, hit nélkül játszószék a kiosztott szerepet (lásd még önkifejezés). A két ok persze a csoportvezetők ambíciói folytán összefügg.

Sok volt az irodalmi est, a TV-, vagy akár rádiójátékként ugyanúgy elképzelhető műsor. Ezek esetében is a szövegmondás és szövegértelmezésbeli hibák sokaságával találkozunk, a műsorok szerkesztése olykor esetlegesnek tűnt.

A fesztiválról hiányzott a valódi színjáték. Az igazi színpadi (játéktér-beli) lét megteremtésére kevés kísérlet történt. Az akciót mintha száműzték volna, s ha a látvány a mozgás mégis teret nyert, azt gyakran a tartalom sínylette meg. Egyaránt jellemző volt az irodalmi műsorokra és a színjáték-kísérletekre a tisztázatlanság, a végiggondolatlanúság, a következetlenség, az értelmezési zavarok.

Ezek után megemlítem azt a néhány produkciót, amely e hibákat csak mérsékelten tartalmazta. Friss, vidám, játékos volt a Pityang színpad Csipkerózsika előadása. Kellemes versműsor volt, kevés értelmezési hibával a Befogad és kiteszt a világ című Villon-összeállítás. Jó színészi játékot mutatott a SZOTE *Medicus Színpad*ának bemutatója, a *Biedermann és a gyűjtögetők*, bár mondatójában következetlen (vagy tisztázatlan) volt. Szép volt, kevés hibával a GAMF produkciója, A Blok műve, a Komédiásdi.

Írásom elég feketének mutatja a helyzetet. Mentségem, de nem örömmel: a kép tényleg ilyen sötét. Egyetlen, happy-end lehetőségünk az maradt: hátha Szegedre, az ország gyengébbik fele gyűlt össze, s Kaposváron a színvonal magasabb volt.”

József Attila emlékest

Országszerte életművéhez méltóan emlékeznek ezekben a napokban József Attila születésének 75. évfordulójára. Városunk és egyetemünk különös tisztelettel emlékezik alakjára, hiszen Szeged és József Attila neve összeforrt a magyar irodalomban.

Március 27-én este a JATE központi épületének aulájában került sor a József Attila ünnepségsorozat egyik kiemelkedő rendezvényére, az ünnepi emlékestre.

Dr. Kristó Gyulának, az egyetem rektorhelyettesének megnyitó szavai után dr. Illa Mihály egyetemi docens méltatta az európai irodalom egyik legnagyobb antifasiszta költőjének életét és munkásságát.

Ünnepi megemlékezésében arra a költőre emlékezett, aki Ady és Petőfi mellett foglal helyet a magyar irodalomban, aki a világ rendezhetőségének tudatát soha-

sem veszítette el, aki rendíthetetlenül hitt osztálya jövőjében, s akinek világképe központjában az ember állt.

A megemlékezés után az egyetemi József Attila szavalóversenyek győztesei tolmácsolták József Attila költeményeit. A Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskola első helyezetteje Fejes Edina a Kész a leltár című versét szavalta, Kovács Veronika, a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium szavalóversenyének győztese a Gyermekké tettél című verset mondta el, az egyetemi szavalóverseny győztese, Szabó Izabella a Csöndes esti zsolót című költeményt adta elő.

Az ünnepi műsorban közreműködött még az egyetem énekara Szécsi József vezényletével. Az est második részében az Egyetemi Színpad József Attila műveiből összeállított műsorról mutatta be.

Szegedi siker

„A Művészet és Ifjúság” egyetemi, főiskolai kulturális napok folklor fesztiválját a debreceni Agrártudományi Egyetemen rendezték meg április 3-5 között, melyen 15 felsőoktatási intézmény amatőr folklor csoportjai vettek részt, köztük a József Attila Tudományegyetemé, a Szegedi Orvostudományi Egyetemé és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskoláé.

A fesztiválon a szegediek kiemelkedő eredményeket értek el. A JATE néptánc csoportja Csendes Tibor vezetésével a fesztivál nagydíját és arany fokozatot kapott. Az országos zsüri a tánc csoport teljesítményét. A III. országos minősítéssel értékelte. Kopasz

István és Trabalka István szólótáncosok páros számukért arany fokozatot kaptak, csakúgy mint Kispéter Júlia — Kiss Pál és Kozma László — Kozma Lászlóné. Ezüst fokozatot kapott a JATE „Fabatka” népi zenekara, melynek vezetője Maróti György tanársegéd. A szólisták kategóriájában ezüst fokozatot kapott Lovász Irén dalénekes, Harangi Anna pedig bronz fokozatot gitárkísérettel előadott népdalairól.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem táncosportját bronzfokozattal jutalmazták, Zsitos Márta főiskolai hallgatót pedig arany fokozattal művészien előadott népdalairól.

Emlékezés a tudományegyetemen

A József Attila Tudományegyetem Kibernetikai Laboratóriumának tanácstermében március 27-én emlékülést rendeztek, Kalmár László akadémikus, a JATE volt tanszékvezető egyetemi tanára, a Kibernetikai Laboratórium megalapítója születésének 75. évfordulója alkalmából.

A megjelenteket és a meghívott vendégeket — köztük a Kalmár család tagjait, dr. Székely Sándort, az MSZMP Szeged városi Bizottsága titkárát és Bányainé dr. Birkás Mariát, a Szeged megyei városi Tanács elnökhelyettesét — dr. Hunya Péter, a Kibernetikai Laboratórium megbízott vezetője köszöntötte, majd felkérte Szőkefalvi Nagy Béla akadémikust, tartsa meg ünnepi megemlékezését.

Szőkefalvi Nagy Béla megemlékezésében röviden felvázolta Kalmár László tudományos-oktató-nevelő tevékenységének jelentősebb mozzanatait, egyetemi pályafutásának főbb állomásait, majd felidézte Kalmár Lászlóval való évtizedes barátságuk néhány emlékét.

Ezt követően Kalmárné Arvai Erzsébet bejelentette, hogy a család többi tagjával egyetértésben Kalmár László alapítványt létesít. Az alapítvány célja, a számítástudomány fiatal elméleti és gyakorlati szakembereinek elősegítése, s ezáltal munkára serkentése.

Az alapítvány szövegét dr. Hunya Péter ismertette, melynek lényeges vonása, hogy a minden évben kiírt pályázat díját, az öt évnél nem régebben az egyetemen dolgozó munkatársaknak harminckét évnél nem idősebb szakembereknek, illetve az ötödik éves egyetemi hallgatóknak ítheti oda a rektor irányításában működő bizottság, ha arra tudományos munkásságukkal részolgáltak a jelöltek. A pályázat kiírására 1981-ben kerül sor, s minden évben, március utolsó hetében, Kalmár László születésének évfordulóján adható át a kitüntetés.

Az alapítvány létrehozó nemes gesztusért dr. Krafkó Gyula rektorhelyettes mondott köszönetet Kalmár Lászlónak és a családtagnak.

Diákköri konferencia

A JATE Természettudományi Kara április 17-én délután tartja a helyi tudományos diákkörök konferenciáját. A konferencián 10 alszekcióban összesen 63 előadás hangzik el. Legtöbbször a biológia és a kémia tudományok területéről nyújtottak be pályamunkát, így itt 4, illetve 2 al-

szekcióban tartják meg az előadásokat.

A konferencia jelentőségét az adja meg, hogy az 1981-ben sorra kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencián csak a helyi konferencia legszínvonalasabb előadásai, dolgozatai vehetnek részt.

Irodalmi kör

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán „Radnóti Miklós Irodalmi kör” alakult a Szegedi Családi és Társadalmi Eseményeket Rendező Iroda patronálásában.

A szervezés már az első felében megindult a végleges formát és célokat, valamint a tagságot csak most sikerült kialakítani. Összevételük. Jelenleg tizenöt főiskolai hallgató — zömmel magyar — és magyar —népművelés szakosok — alkotják a kör magvát.

Az irodalmi kört a patronáló

intézmény segíti anyagilag, s ugyancsak ő biztosítja a próbahelyiséget és a fellépéskor szükséges öltözékeket.

A kör tagjai névadóknak, esküvőkön mutatnak be rövid műsorösszeállításokat, illetve a nagyobb szabású emlékműsorokon is fellépnek. A rendszeres szereplések mellett a Radnóti Irodalmi Kör országos minősítő vizsgák készítését, melyet október 6-8 között rendeznek meg Balassagyarmaton.

Jelenet a JATE-színpad bemutatójából